СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 162. Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 13-го липня 1940. No. 162. Jersey City, N. J., Saturday, July 13, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

КОНҐРЕС ПРИСПІШУЄ ЗБРОЄННЯ

РОЗІЗДИТЬСЯ НА 10-ДНЕВІ ВАКАЦІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Конґрес поспішно ухвалив закон про будову величезної воєнної фльоти й післав його до підпису президентові. Цей закон бере за основу потребу будови подвійної воєнної фльоти: одної для Атлянтику, а другої для Пацифіку.

Рівночасно конґрес вислухав звіти про поступ розбудови повітряної фльоти для американської армії й фльоти. Конґрес дістав запевнення, що до 1. липня 1942. року американська армія й фльота будуть мати нових 25,000 літаків. На фльоту з того числа припаде коло 8,000 літаків.

Конґрес приняв теж ріжні інші закони, що відносяться до оборони краю, як до служби фльотних кадетів, тощо.

Полагодивши поспішно ці закони, звичайно без довгої дебати, конґрес розїхався на десятьдневі вакації. Збереться наново аж по краєвій конвенції Демократичної Партії.

КАМПАНІЯ ЗА ПОНОВНУ КАНДИДАТУРУ РУЗВЕЛТА.

ВАШИНҐТОН. — Сімдесять сім конґресменів підписало заклик до президента Рузвелта згодитися кандидувати наново на уряд президента Злучених Держав.

Цей заклик післано потім між делеґації з ріжних стейтів, що мають своїх „любих снів".

Кабінет президента зібрався на наради, але про цю справу нічого не говорив.

З Шікаго доносять, що генеральний почтмайстер Фарлі в розмові з газетярами нехотячи дав до зрозуміння, що президент Рузвелт думає добитися номінації. Фарлі саме в цій розмові замісць говорити про „номінації" на конвенції, виговорився про „номінацію". Догадуються, що заступником Рузвелта мав би бути секретар стейту Гол.

УРЯД ПОЗИВАЄ ПУЛМАНОВУ КО. ЯК ТРОСТ.

ВАШИНҐТОН. — Федеральний уряд вніс у філядельфійському суді позов проти Пулманової Компанії як проти тросту.

Ця корпорація має просто всі спальні ваґони на американських залізницях, і мовляв не дає конкурентам робити бизнесу й заставляє залізниці підприємства робити бизнес в неекономічний спосіб.

З Пулменовою Корпорацією пізвані три інші корпорації, з нею звязані, та 31 осіб, поіменно вичислених.

СЛІДСТВО ЗА БОМБУ НА ВИСТАВІ.

НЮ ЙОРК. — Комісар поліції знову скликав великі збори міських детективів і закликав їх робити всесторонні розсліди за відкриттям виновників бомбового замаху на британський павільон на світовій виставі в Ню Йорку в день Четвертого Липня. На зборах було 675 детективів.

У ґазетах появилися чутки, що нюйорський бомбовий замах звязаний у якийсь спосіб з намаганим бомбовим замахом на краєву конвенцію Республиканської Партії в Філядельфії. Поліція раз ці чутки заперечує, раз знову потверджує. Федеральне бюро інвестиґації в Вашинґтоні признає, що в Філядельфії найдено бомби в навечеря републиканської конвенції, але вони видимо не мають з нею ніякого звязку.

Хтось написав нюйорському стейтовому урядові в Олбані листа з осторогою перед бомбовим замахом проти стейтового Капітолю й у четвер весь будинок був закритий.

АНҐЛІЯ ЗАМОВЛЯЄ ЛІТАКИ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС. — Анґлійський уряд замовив від одної місцевої корпорації 300 бомбовиків з двома машинами.

Коштувати вони будуть 30 міліонів долярів.

БОМБОВИК ЖЕРТВОЮ КАТАСТРОФИ.

СОМЕРСЕТ (Па.). — Великий бомбовик американської армії, обезсилений через моторовий клопіт, упав серед полуміння на горі Лорел в ланцюху Алеґені, котрий вже й називають цвинтарищем літаків, а його пільот, поручник Н. Р. Дик, вискочив зо скоропадом, але згинув, коли скоропад не відкрився.

АНҐЛІЙСЬКИЙ СКАРБ ВИСИЛАЄ ПРЕДСТАВНИКА ДО АМЕРИКИ.

ВАШИНҐТОН. — Американський уряд дістав повідомлення, що британський підсекретар скарбу, сер Фредерик Филипс, виїхав у дорогу до Америки, щоби відбути конференції з американським секретарем скарбу Морґентавом про монетарні справи, звязані з війною.

НОВИЙ РЕКОРДОВИЙ ЛЕТ.

НЮ ЙОРК. — „Ґуба", літаючий човен дослідника Ричарда Арчболда, перелетів зо Сан Дієго, в Каліфорнії, до летнища Флойда Бенета в Брукліні за рекордовий час 15 годин 49 мінут, зменшуючи цим попередний рекорд на 1 годину 14 мінут.

АМЕРИКА ОСТЕРІГАЄ НІМЕЧЧИНУ ПЕРЕД ВМІШУВАННЯМ У ГАВАНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

ВАШИНҐТОН. — З огляду на те, що лишень 8 днів лишилося до конференції американських міністрів заграничних справ у Гавані, на Кубі, а німецький уряд робить через своїх дипльоматичних і торговельних представників по ріжних американських републиках натиск, щоби вони відмовилися взяти участь у цій конференції як противній політиці невтральности в европейській війні, секретар стейту Кордел Гол видав до німецького уряду публичну осторогу, щоби він не вмішувався в цю конференцію, бо вона має на меті полагоджувати чисто американські справи.

Секретар Гол видав цю осторогу неформально, відповідаючи на запит підчас своєї конференції з представниками преси. Він додав, що німецька політика застрашування є грубим нарушенням суверенности цих републик.

НАЦІСТИЧНИЙ УРЯД ДОБИВСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ НАЦІСТІВ В УРУҐВАЮ

МОНТЕВІДЕО (Уруґвай). — Німецькі дипльоматичні й торговельні представництва по всіх краях південної й середної Америки подвоїли свої заходи проти участи цих републик у конференції американських держав, скликаної Злученими Державами до Гавани на 20. липня.

Німецький уряд добився своїм натиском того, що уруґвайський уряд випустив на волю націстичних агентів, арештованих як учасників „пятої колюмни".

ЯПОНІЯ НА ПЕРЕДОДНІ НОВОЇ ПОЛІТИКИ

ТОКІО. — Одна з найвпливовіших японських газет, Ніші Ніші, помістила статтю, в якій заповідає, що японський уряд готов у короткім часі змінити свою заграничну політику в тім дусі, що скріпить на Далекім Сході впливи держав осі і перестане займати „ізоляційне становище". З цього натяку виходилоб, що Японія готова ужити сили в тій цілі, щоби усунути звідтам анґлійсько-американські впливи, та рештки французьких.

РУМУНІЯ НАЦІОНАЛІЗУЄ НАФТУ

БУКАРЕШТ. — Румунський уряд зробив перший крок у напрямку конфіскати нафтових копалень на своїй території та їх націоналізації, утруднюючи продаж їх уділів. Ті копальні в переважаючій більшості належать до анґлійських, американських, бельґійських та голяндських капіталів. Німеччина видно дала свою тиху згоду на те. Замітне це, що німці заявили, що покищо не потребують румунської нафти, бо їх резерви повні.

ГОЛЯНДСЬКІ ВТРАТИ

АМСТЕРДАМ. — Нові обчислення виказують, що не сто тисяч, тільки три тисячі голяндських вояків згинуло в короткій війні з німцями. Зате десять разів стільки згинуло цивільного населення, в часі німецького бомбардування голяндських міст.

НАКЛИК ЩАДИТИ ХАРЧ

ЛОНДОН. — Анґлійський уряд видав зазив до населення, щоб воно щадило харчі й обмежувало його конcумцію. Бо може бути така можливість, що вороги на якийсь час вдасться перешкаджати анґлійцям в довозі харчів. Анґлійські вчені вже придумали дієту для свого народу, яка, хоч скромна, але під хемічним оглядом зложена так, що не ушкодить загального здоровля анґлійців.

БИЗНЕС ЗРОСТАЄ В АМЕРИЦІ

ВАШИНҐТОН. — У місяці травні помітно зріст бизнесу в Злучених Державах. У місяці червні цей зріст зазначився ще більше внаслідок воєнних проготовань уряду. Звідомлення з біржі вказують, що уділи підприємств йдуть у гору, а це добрий знак. Признакою зросту добробуту є теж зріст закупленого краму цілим населенням держави.

Свіжо оголошений піврічний звіт Стендард Ойл Компані стейту Ню Джерзі виказує чистий зарібок підприємства у висоті 85,000,000 дол. Це вказує на велитенську продукцію нафти й ґазоліни, потрібної до воєнних операцій та до руху фабрик.

З усіх сторін Злучених Держав приходять вісти до секретаріяту рільництва про знамениті вигляди на жнива збіжжя, кукурудзи, тютюну. Є повна надія, що Америки буде мати доволі цих продуктів.

ОТТО ГАБСБУРҐ ЗНОВУ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК. — На літаку „Атлентик Клипер", що приїхав у четвер з Европи на летнище Ля Ґвардії, приїхав між 17 воєнними втікачами, архикнязь Отто Габсбурґ, претендент до австрійського престолу.

Він щойно недавно виїхав був з Америки й дістався до родини в Бельгії якраз перед німецькою інвазією. Як німці збомбардували замок, у котрім він жив, він покинув Бельґію й через Францію й Еспанію дістався до Портуґалі, звідки поїхав назад до Америки.

АНҐЛІЙСЬКІ ДІТИ, ПРИСЛАНІ ДО АМЕРИКИ, ЩО МАЮТЬ ПЕРЕБУТИ ВІЙНУ НА МАЄТКУ МІЛІОНЕРА ҐУҐЕНҐАЙМА.

АНҐЛІЙСЬКО-СОВЄТСЬКІ ВІДНОСИНИ

ЛОНДОН. — В анґлійських політичних колах таке переконання, що розмови між ново назначеним анґлійським амбасадором до Москви, сером Крипсом і совєтським урядом принесуть для Анґлії гарні успіхи. Ці розмови малиб довести до того, щоб Совєти не піддержували Німеччини, зокрема, щоб не доставляли Німеччині нафти. Та водночас з тими надіями в анґлійськім парляменті підсекретар заграничних справ, Батлер, заявив, що „гіпотетичний плян", на основі якого анґлійські літаки заатакувалиб совєтські нафтові бази в Баку, на випадок як ті не хотілиб здержати посилок до Німеччини, не обіймав би Туреччини, ні Близького Сходу. І коли в тій цілі формовано ескадри літаків, то не прошено помочи ні Туреччини, ні Ірану, казав Батлер. Признання анґлійського уряду до такого пляну, зокрема в теперішний момент, викликало в міжнародній політиці велике враження.

ТУРЕЧЧИНА ДАЛІ МОБІЛІЗУЄТЬСЯ.

АНКАРА. — Турецький уряд далі переводить мобілізацію своїх сил на широку скалю. Тепер покликають 17 річників кавалерії. В урядових колах напруження. Нібито ніхто не говорить, що з боку Совєтів грозить Туреччині небезпека, всетаки це проти Совєтів звернені ці заходи. Турецька преса гостро таврує Німеччину й Італію за те, що ті дві держави стараються підбехтати Совєти проти Туреччини й звернути туди сили Совєтів, замісць на Балкан. Держави осі волілиб, щоб совєтська експанзія йшла в напрямку Близького Сходу, зокрема Перського заливу, а не на Балкан, тому, бо там вона прийшлаб до зудару з британськими силами.

Совєтський представник у Туреччині заявив, що це неправда начебто Совєти загрожували Туреччині. Нічого подібного вони не плянують, впевняв він. Він висказував здивування, звідки взялись чутки начеб Совєти хотіли Дарданелів, або скравка землі на Кавказі, Кару? Між Туреччиною і Совєтами є знамениті відносини і вони повинні далі такими залишатись. Совєти не провадять старої царської агресивної політики казав він, та додав, що лиш у випадку Фінляндії Совєти зажадали фінських територій задля стратегічних цілей, але це що інше.

НЕ ДАДУТЬ ВИНА „ПОКОШТУВАТИ".

МОСКВА. — Совєтська влада повела наганку на тих людей, що по виробах вина коштують цей напиток і стверджують його якість. Бо ті професійні „коштувачі" нераз не вірили власним здібностям і на коштування вина запрошували цілі гурти своїх кревняків і знайомих. А рішальний голос у таких справах у Совєтах мають комісарі.

Совєтська влада назначила нагороду тим людям, що відкриють нові поклади золота. Щоб заохотити приватних людей до розшуків за золотом совєтська влада засобляє цілі гурти людей кормом і приладдям, та пускає їх на ті території, на яких є можливість знайти золоту руду.

ФІНЦІ НИЩУТЬ УКРІПЛЕННЯ НА АЛЯНДАХ.

СТОКГОЛЬМ. — Фінці почали нищити ті фортифікації, які вони мали на островах Алянд. По заключенні миру з Совєтами фінці дістали дозвіл ті острови укріпити. Тепер хтось звелів фінцям ці укріплення знищити. Острови Алянд знаходяться в стратеґічнім положенні, бо стережуть проїзду до шведських копалень залізної руди.

МАДЯРАМ ЗВЕЛЕНО ЧЕКАТИ.

РИМ. — Римська преса подає вислід нарад у Мінхені між німецьким, італійським і мадярським урядом. Мадярам звелено, щоб на час війни сиділи тихо і не висували своїх ревізіоністичних домагань на Балкані. Бо тепер для держав осі на Балкані треба спокою. А втім, каже італійська преса, війна довго не потриває. По війні в загальнім европейськім устаткуванні, яке переведуть держави осі, будуть заспокоєні також мадярські домагання.

„ШЕСТА КОЛЮМНА".

ЛОНДОН. — Міністер пропаганди Доф Купер через радіо закликав анґлійців, щоб творили „шесту колюмну", себто таку, що зобовязалась сама не балакати пустих речей, та не витворювати паніки серед суспільности, і до того накликала інших людей. Бо сплетні, заляюючі вістки, казав Купер, нераз можуть накоїти народові стільки само лиха, що невдачі на фронті.

ЛЕТУНСЬКІ НАПАДИ.

ЛОНДОН. — Німецькі летуни знов масово налітали Анґлію і бомбардували її міста. Урядове звідомлення стверджує, що гинуть при тім цивільні люди, але не подає скільки, та в яких саме містах. Жертви мусять бути великі, але анґлійський уряд не хоче деморалізувати своїх людей, та не хоче давати ворогові інформацій про його успіхи. В часі тих наїздів знищено 24 німецьких літаків. З черги анґлійські летуни наїздили на німецькі військові бази і наносили їм поважні шкоди.

ЗАТОПЛЮВАННЯ АНҐЛІЙСЬКИХ КОРАБЛІВ.

БЕРЛІН. — Німецька пресова аґенція доносить, що в останніх тижнях німецькі субмарини нанесли анґлійським кораблям великі втрати. Пересічно тепер йде під воду далеко більше анґлійських кораблів, ніж це було в 1917 році, в часі неперебірливої підводної кампанії проти Анґлії. Тоді гинуло пересічно 65,000 анґлійського тонажу на тиждень, а тепер гине пересічно по сто тисяч на тиждень, каже згадана аґенція.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holodays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$.745
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ПИТАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

Двіста сорок визначних американських виховників, публіцистів, письменників, релігійних провідників, професійних жінок і таких інших видали оноді публичну заяву в справі проєкту негайного заведення в Америці загальної примусової військової служби.

Заява каже, що Америку заливає тепер пропаґанда за заведення такої служби підчас мира. Зогляду на цю пропаґанду двіста сорок американських діячів радить законодавцям і всім громадянам розглянути справу уважно, холодно й всесторонно. Для такого розгляду треба взяти під увагу й думку противників проєкту, до котрих себе підписані зачисляють.

Ці американці кажуть, що на їх думку заведення загальної військової служби вже підчас мира заносить тоталіризмом. На їх думку, заведення її буде дуже шкідливе для духа й традицій американської демократії, бо плян такої служби випливає з тоталітарного погляду, що одиниця це лише оруддя в руках держави. Заведення військової служби в Америці було би на їх погляд поломанням мовчаливої обіцянки, даної всім тим, що сюди втекли перед військовою службою в Европі. Загальна військова служба нині є головною зброєю в руках диктаторів. Заведення військової служби стане клином до вбиття тоталітарних ідей. Загальна військова служба противиться ідеї свободи, що є основою поняття демократії в Америці.

Підписані під закликом американці добре зробили, що вони так виразно зазначують, що вони виходять з поняття демократії, панівного в Америці. Бо без сумніву люди, котрі прибули сюди з Европи й мимоволі привикли ще до европейських наставлень, займуть у тій справі зовсім певно інакше наставлення. Для них зовсім не зрозуміле розуміння демократії, як незгідною з загальною примусовою військовою службою. Є між ними люди, що демократичні права не одідичили без труду, але за них боролися, а прецінь вони не розуміють демократії так, гейби вона виключала військову службу. Найбільше демократичні держави в світі таку службу признавали, не як зародок тоталітаризму, але як оборону демократичної держави перед посяганнями ворогів, часто тоталітарних. Що військова служба є обмеженням особистої свободи, вони знають. Але таким самим обмеженням є податок, є зрештою всякий закон. А прецінь ніхто не стане говорити про противентво між демократією й податками чи законами.

Ціле питання заведення загальної військової служби обертається не коло питання демократії, але коло питання державної оборони. Як американська демократія чується загроженою в своїм державнім існуванні, вона повинна завести військову службу, як думає, що цим вона себе оборонить. Як американська демократія чується в світі безпечною без заведення військової служби, то звісно зайво її військову службу заводити.

ЕВРОПА СТАЄ ТОТАЛІТАРНОЮ

Европа, ця давна Европа, що від віків була жерелом та кузнею нових рухів і ідей, що захоплювали людство й перетворювали нові політично-соціяльні системи в нові, — ця Европа гине на наших очах.

Тінь тоталітаризму падає від Уралу аж по Атлянтик. Навіть ці нечисленні острови демократії, що остали, вони так густо затінені, що прямо не видно їх. Лиш ще одинока Швайцарія стоїть, мов сирота, в Европі, пригадуючи, що колись вона була найпершою серед демократичних держав Европи; тепер вона одинока.

Румунія приняла остаточний модель гітлерівської Німеччини та впровадила в себе тоталітарну систему. Швеція повела останньо свою політику в напрямі цілковитого зближення з Німеччиною. Через її територію Німеччина перевозить вже амуніцію та поживу для своєї окупаційної армії в Норвеґії. Нема сумніву, що ранше чи пізніше, для власного спокою та збереження, Швеція прийме цілком державно-соціяльний устрій, що панує тепер в Німеччині.

Балтійські держави, з виїмком Фінляндії, тоталітаризуються на взір совєтського соціялізму та деспотизму. В Литві, Латвії та Естонії впроваджується на швидку руку совєтські порядки. Норвеґія, Данія, Люксембурґ, Голяндія та Бельґія стоять в залежності від переможної в Европі Німеччини.

Цікавий процес переформування переходить тепер Франція. Побита за шість тижнів, упокорена та скапітульована Третя Республика скоро перемінюється в першу французьку фашистівську державу. У Віші, тимчасовому о сідку французького уряду відбуваються похорони давньої Третьої Республики, що від 1871 р. несла на своїх прапорах клич: „Воля, Братерство й Рівність". Цей клич, яким була інспірована російська революція з 1917 р. та чи не всі поневолені народи світа, — заступається тепер новим фашистівським, що звучить: „Праця, Р о д и н а, Батьківщина". Президент Лебрен має уступити, а на його місце прийде маршал Петен як „голова виконної влади", а сам уряд спочиватиме в руках тріюмвірату, Ляваля, ґен. Вейґана та Марке. Франція стає моно-партійною державою, цебто існуватиме тільки одна націонал-соціялістична партія, а всі інші партії будуть розвязані. Буде зліквідована рівнож давна партійно-парляментарна репрезентація. Вищу палату іменуватиме сам уряд, а нижчу вибиратимуть професійні союзи, подібно як це мається з італійськими вязками. Значить, професійні союзи селян, робітників, лікарів, інженірів і пр. будуть висилати своїх представників згідно з новою французькою конституцією, що буде взорован на італійській та еспанській. Маршал Петен був французьким амбасадором при уряді ґен. Франка, тому, він, як твердять, дуже захоплений новим устроєм націонал-синдикалістичної Еспанії.

Ляваль заявив, що новий устрій буде сталим устроєм, значиться, що його ніхто не буде зміняти ані перевибирати. До голосу та більшого значення приходить напів фашистівська орґанізація полк. Де ля Рока, „Вогненний Хрест". Ця орґанізація знаходить все більше прихильників у фльоті, летунстві, армії та рівнож серед цивільного населення.

І так, на наших очах Европа перемінюється в тоталітарну систему, де правитимуть поодинокі диктатори, що хоч і виходять з народу, не будуть однак питатися народу, як це було за демократії. Так, Европа переходить нову добу своєї історичної судьби.

ДЛЯЧОГО ГІТЛЄР ОСЯГНУВ ТАК ДАЛЕКО СЯГАЮЧІ ПОБІДИ?

Часопис „Отава Джорнал" помістив недавно статтю, яка цікава тим, що дає нам образ, як анґльо-саксонці цілком холоднокровно толкують собі блискавкову війну і блискавкові побіди Гітлера.

Часопис питається: „Для чого Адольф Гітлєр вмаширував зо своїми військами від початку війни до столиць семи европейських держав? Що вияснює його підбій Голяндії за чотири дні, його блискавковий похід через Бельґію, його повний, а неймовірний розгром Франції? Чи має чорну маґію або якусь тайну силу, якусь зброю, що є непобідна? Або чи є це лиш тоталітарна справність?

Кореспондент часопису „Шікаґо Дейлі Нюз", що був при французькій армії, написав дещо у відповідь на ці питання. Він говорить у своїй кореспонденції про зловленого німецького авіятора, якого приведено перед тих, що його зловили, „з тріюмфом по цілім його лиці". Він був полонений, сам один, одначе він „дійсно кпив собі з 10 французьких жовнірів, що стояли довкола нього, що зістрілили його літак; почуття вищости було вирите по цілім його лиці".

Кореспондент „Шікаґо Дейлі Нюз" пише дальше: „У додатку, переходячи від ароґанції Карла Гайнце на скромність його переможця, французького авіятора, я не міг би попасти в роспуку. Бо, який би ви не зробили безсторонний вибір, то всетàки француз був таки ліпшим чоловіком. По зістріленню Карла Гайнце у чесній боротьбі він зробив другий атак на „месершніта", але його обезвладнив несподіваний напад сімох або восьмох „месершнітів".

Кореспондент питає себе, длячого це так діється, що, хоча французи є ліпші люди, „якими вони є", німці були вставні перервати французькі лінії? Якщо французи є гарними людьми, длячого не потрапили вони вдержатися? І на це відповідає: „Бо вони є більше культурні. Вони лагідно повелись з побитими німцями в 1919. р. Вони дозволили, щоби їх Гітлєр переформував у суспільність, якої одинокою ціллю є аґресія. Вони не вірили в війну або бажання війни, і длятого вони належито не приготовились до війни.

„Французи уступали, бо вони забули як ненавидіти. Вони придивлялись, неначе діти, як могучий сусід підготовляв їхню руїну. Їхні союзники, анґлійці, аж до останньої хвилі роззброювались, маючи нерозумне поняття про справедливість. Не тому, що французи і британці були дійсно дурні або зіпсуті фашизмом, але тому, що були щасливі — щасливі і привиклі до вигід, а може одробинку за мягкі, як всі щасливі люди".

„Ню Йорк Таймс", в розважно написаній передовиці, полишає на боці моралізаторство. Викпиває гадку, що в зброї Гітлєра находиться „чорна маґія", як якась невідома зброя або „непомильна рецепта", що уможливлює йому здобувати наполеонські тріюмфи. Ц е й часопис полишає на боці людей, що вірять, що Гітлєр є „знавцем у всіх справах", і що „він знає, чого хоче й це осягає".

„Гітлєр не посідає чародійної палички. Причини його кольосальних мілітарних підбоїв були легко зрозумілі цілими літами і повинні були бути легко зрозумілі давно тим краям, які він тепер розгромив. На протязі семи літ Гітлер мобілізував усі моральні, мілітарні й економічні ресурси Німеччини „для одинокої цілі: розпочати війну й енерґійно її вести при помочі всіх середників". Для цієї страшної цілі він знищив економічне життя Німеччини, зреволюціонізував поняття німецької моралі, субвенціонував своїх інформаторів, послугувався не до зрозуміння задурманюваннями в кожнім краю і впоїв у німецьку молодь фанатизм, який тепер порозвалював барикади найшляхотнішої демокартії на цілім европейським континенті.

Така то є „таємнича" зброя. І як дальше говориться в „Ню Йорк Таймс", не буде ніяким обвинуваченням демократії, коли, в опозиції до Гітлєра „тотальної" мобілізації Німеччини, розпічнеться повільну, і повну захоплення мобілізацію демократичних країв. Бути всім і закінчити всім демократами не значить розпочинати війни. Вільні люди ніколи не підпишуться під погляди ґенерала Людендорфа, що „війна є найвищим висказом національного життя". Метою демократичних народів є щастя й гідність кожної людини, як у мирі, так і в війні.

Це є правда. Демократія є цивілізація, а цивілізація погорджує безоглядністю і насильством, схиляється до миру і щастя та обмежує і зрівноважує силу держави. Це є механізм до миру, а не до війни.

Одначе, коли демократична система не може бути обвинувачена, обвинувачення мусить бути звернене проти тих, що занедбали свої обовязки. Про це обвинувачення тепер цілком слушно пише „Ню Йорк Таймс":

„Свобідні народи в теперішнім часі забагато дбали про свої привілеї, замало про свої демократичні обовязки. Провідники, винесені вгору Британією і Францією в новіших роках, не провадили, але усипляли й успокоювали. Вони бачили зростаючу німецьку грозу, але боялись вийти їй на зустріч. Вони слухали добрих порад, але замикали свої уха. Вони знали, як виграти вибори, але не знали, як скріпити і забезпечити свої демократичні права, прислугуючі їм з уродження. А тому, що тих недорослих провідників свобідно вибирано і держано при владі голосами свобідних мужчин і жінок, народів західних демократій не можна оправдати від вини. Вони також воліли жити в вигодах і ховатися перед невигідною правдою. Вони аж до недавнього часу не були готові до посвят для задержання способу свого життя, посвят, які мали би означати загальний військовий вишкіл в Анґлії або більше справну промислову продукцію в Франції. Якщоб вони знали свої обовязки, вони не старалисяб їх о м и н а т и, як ми в Злучених Державах занедбуємо наші, коли ми вмили свої руки від Европи і збудували тарифові мури довкола себе в 1922. і 1930. рр., і рішили, що відвага та ідеалізм в міжнародніх справах є фальшивою монетою.

Така сама історія Канади. Канада говорить про своє „партнерство" в Британській Спільці Націй! До якого ступня свідомі цього канадійці й чи живуть відповідно до зобовязань того партнерства? Канадійці хвалилися новою „суверенністю" і „с т а т у с о м" членства в Лізі Націй. Канадійці ніколи ясно не застановлялися ані не думали про це, що ті речі в собі містять. Були вдоволені, що є в Лізі зо „застереженнями", що є членами Імперії без „виконування зобовязань"; домагались „суверенности" без гадки боронити її. У цих недостачах, у цім стані ума, ріжні канадійські уряди не були гірші, як решта канадійців. Всі разом були обєднані в недостачах, були нещирі відносно демократії. Тому заслужили на благословенства за те.

Днесь демократія в розпучливій небезпеці, виставлена на проби, до яких вона ніколи не приготовлялася. Якщо вона має перетривати, вона мусить зібрати всі свої сили з такою рішучістю, яку проявили її неприятелі. Люксуси свободи, нерішучости, радісного думання, партизанства і дрібничкові спори, сталися смертельними небезпеками; ті речі належить залишити.

Тепер не пора до зневірення в демократію. Не пора до вихвалювання автократії. А пора тепер є до *пристрасної віри* в наше демократичне вірую, до посвят, ясного передвиджування і відваги. Тепер пора памятати про те, що демократ, — вільний чоловік — є *ліпший* чоловік.

Микола Голубець.

ЖОВТІ ВОДИ

Історичний роман.

(93)

— Не знаєш, молодче, як там випала сутичка?

— Як не знати? — мов заспівав на радощах джура. — Три хоругви коронні — комісарська пана Шемберґа, черкаська й канівська до щенту знесені! Три другі, що їм допомагали — чигиринська, корсунська й білоцерківська, попсовані вельми. Мало що коней до табору завернули. Силу-силенну татарва на аркани полапала.

— А з наших? — запитав пан Биховець, хоч слово „наших" якось тяжко йому через горло протиснулося.

— Бог милував, пане поручнику. Ніодного живцем не взяли. Трохи на полі залишилося, немало покалічених. Зате татар двох ухопили й до табору затягнули. Бунчук татарський пірвали.

— То й гарно... — сказав пан Биховець безголосно, не могучи добути з себе захоплення ізза козацької вікторії.

— Найкраще з усього, що не нашого, а татарського язика залапали. Татарин все одно нічого не тямить і хоч на яких муках нічого з нього не добудуть. Хіба що набреше та нагалайкає, поки йому голомозу голову відрубають.

Очі в молодого джури сяли, мов два вогники. Ті вогники дразнили чомусь пана Бихівця. Джура покрутився по шатрі й вибіг, залишивши його самого. Та не вспів ще пан Биховець думок позбирати, як до шатра знову влетів джура з сяючим обличчям.

— Нова вістка, пане поручнику! Трицять реєстрових, що їх пани коронні з товаришем панцирним до Чигирина за підмогою вислали, з Княжих Байраків до нашого табору завернуло. Листа до пана краківського отаманові варти віддали, а пана товариша панцирного, за турецьку шаблю проміняли!

Пана Бихівця замлоїло під серцем. Як не тяжка була ситуація коронного табору, то хоч була надія на допомогу з Чигирина. Тепер і вона розвіялася. Та він переборов себе й радісним прикидаючись, запитав:

— А що оповідають реєстровики?

— Оповідають, що нинізавтра вся наша кров з табору вийде й до нас приєднається. Пан Биховець скривився поневолі. На щастя було вже темно й джура не помітив, що діялося в його душі й на обличчю. Вечері вже пан Биховець не їв, а коли й мав яке бажання, то хіба те, аби вже ніч скоріше запала, та щоб джура, бодай сьогодні, не вскакував до шатра з новими вістками...

Та коли ніч проминула й ранок піднявся над степом, мов благословення боже, джура вбіг до шатра й на радощах ледви встиг промовити:

— Пане поручнику, ради Бога, ви ще в шатрі, а там, ходіть, погляньте, що діється!

І не ждучи на Бихівця, вилетів з шатра, мов з пращі. А на дворі діялося справді, щось незвичайне. Все, що жило в таборі бігло на шанці. Зразу мигнуло Бихівцеві в голові, що це може наступ панів коронних, але скоро зрозумів, що тут щось інше. Закинув на себе чумарку й шапку на голову вложивши, вийшов з шатра. Ледве протиснувся крізь натовп на шанцях. Та коли глянув униз, в очах йому зарябіло.

На висунутому язику гори, що на ній збудовано козацький табор, стояв Хмельницький з почотом. Над головами їх лопотіли прапори й маяв гетьманський бунчук. Пестрим килимом довкола сяли барви запорізьких полків та куренів. З кожного людей по кількадесять, вишикуваних у живу, мерехтливу шахівницю. Обличчя й погляди всіх були повернуті на південний схід, відкіля барвистою змією надтягнув многотисячний похід.

Биховець глянув туди й побачив, як стрункими кольонами маширувало військо. Попереду їхала запорозька старшина. Позад неї, на білих конях везли прапори реєстрових полків, що були в водному відділі. Ще далі, на двоколісних тачанках тяглися полеві фальконети, а там, сотня за сотнею, курінь за курінем, з луками, рушницями й списами на раменах маширували реєстровики з водного відділу.

Проходючи попри коронний табор, зупинилися на хвилину. Мов на команду підняли рушниці й грімка сальва кількох тисяч вистрілів стрясла повітрям. Рушниці вернули на свої місця й похід рушив далі, в напрямі козацького табору.

Та як тільки перші ряди реєстровиків зрівнялися з становищем гетьмана, як тільки реєстрові прапори почали, одним за другим хилятися до його стіп, друга грімка сальва мушкетників на козацьких валах закрила на мить хмарою диму цілу картину.

— Здорові були, панове браття! — крикнув гетьман і підняв булаву.

— Здоровля й життя наше за Пана Гетьмана! — гукнули з усіх грудей реєстровики.

— Слава! — кричали на валах.

— Слава! — гомоніло відусіль і, мов Дніпрова хвиля, докочувалася до коронного табору.

Вмить отворилися таборові засіки, позникали тяжкі, землею наповнені коші, січова орхестра вдарила маршової, а реєстровики, честь Гетьманові й прапорам віддавши, почали вливатися в табор. Та щойно тут, поза рямцями службового привітання, закипіло від метушні, зашуміло від окликів, від сердечних обіймів, від радости, що розпирала людям груди, за браком слів, примушувала кричати, до сліз сміятися. Мов потужна ріка вливалася оце в своє кипуче море й воно хвилювалося, до неба порскало білою піною й діямантними бризками.

(Дальше буде).

НОВА КОНСТИТУЦІЯ.
Полковник Батіста проголошує радіом нову конституцію для Куби.

Ukrainian Weekly

(Concluded)

SELECT UKRAINIAN STORIES

THE CHANGELING

By LESH MARTOVICH

Translated by STEPHEN SHUMEYKO

From the threshold to the table—a wet, muddy path; outside a heavy sleety rain. Gloom in the close air; especially over Grandmother, seated on the oven-top, her drowsiness constantly broken by a racking cough brought about by the damp air; gloom over her daughter Joanna, cooking with difficulty over a smoky oven; and over the latter's husband, Ivan, weaving on a loom by the poor light.

Suddenly the door banged open. Into the house burst a barefoot boy with mud clinging up to his very knees. It was Mykytka, youngest brother of Ivan. Another bang, and the door slammed shut so hard that the windows rattled. In a second the gloom disappeared: three pairs of eyes peered testily at the boy.

"What are you trying to do, knock the house down?" exclaimed Grandmother irritably from the oventop.

"What's the matter with you, Mykytka," asked Joanna. "Why don't you enter like you're supposed to?"

"Because I haven't got the time."

"And why don't you go over and kiss Grandmother's hand?"

"Because I didn't come to see her; I came to see Ivan."

"Ah, so I am honored with a visitor," mocked Ivan from behind the loom. "Well, sonny, just wait a moment, and I'll receive you so well that you won't be able to sit down for three days."

"That's just exactly why I came here, Ivan. Here, take this stick, or a whip, or better yet, plough-staff, and beat the daylights out of me!"

"Are you crazy?"

"No. I just need the marks."

"Marks? What marks?"

"Bruises, welts! You see, it's like this. Old man Cypeniuk gave me a lacing today, and I want him arrested and jailed for that. But, curse the luck, his beating left no marks on me, and without such proof I can't do a thing in court."

"Why, you must be possessed of the very devil himself, to think of such a thing!"

"Never mind that. Come on now, do give me a good beating."

"Murrain take you, let me alone I tell you, and get out of here."

Grandmother's temper exploded:

"Get out of here, you young scamp! To think of arresting such a fine man as Cypeniuk. Shame on you!... Oh merciful God! What is this world coming to?... Get out, you antichrist! Get out! For if I take a stick to you it will be just too bad!"

"As if you could," jeered Mykytka. "But you can't. You're good for nothing. You just sit around and loaf."

Mykytka was purposely impudent, so as to goad her to the point where she would beat him.

Grandmother's face became fairly purple with anger.

"Did you hear? Did you hear?" she screeched. "Oh, the little devil, insulting me right in my own home! Ivan! Ivan! What are you sitting there for? Give him a licking he won't forget for a long time."

Mykytnka seized this chance.

"That's it! That's it! Give it to me, Ivan, give it to me good. But not once; many times. If you do, I'll give you my share of Pa's farm when he dies."

"Oh, leave me in peace!" exclaimed Ivan disgustedly. "I'll get your share anyway, for you'll be rotting in jail by then."

"Yeah, but you'll get it much sooner if you beat me, for then I'll depart from this earth sooner!" Mykytka urged eagerly.

"Ivan!" Grandmother's cracked voice broke in, "Are you losing your senses, going into a debate with the boy?"

"Of course not. Don't excite yourself Granny. Can't you see that he is purposely goading me to strike him."

Granny relapsed into silence.

"Oh, come on, Ivan, beat me," urged Mykytka, not a whit discouraged. "We'll go out into the hallway. I'll grab hold of the quern, and then you can whack me as hard as you want. But if you don't, then you'll be sorry. I'll burn your house down!"

"What's that? What's that you're saying?"

Ivan had now come to the end of his patience. He was really angry. His wife too.

"Don't you think he's capable of doing it?" she shrilled. "You know him well enough. He hasn't the least bit of conscience."

Mykytka fanned their anger with even more insolence.

"Yeah, and that's not all. When I fire your house your stacked wheat will burn down too, the wheat you stole from father last summer. I saw you do it alright!"

"You scoundrel!" Ivan and Joanna cried out. Ivan rose from behind the loom, his face livid with anger.

"Give it to him!" Joanna shrilled.

"So you would make a thief out of me, hey!" shouted Ivan, trying to untangle his feet from the clumps of cotton on the earthen floor. "Just wait, wait. I'll settle with you right now!"

"I'll tell you something more, Ivan, something that will make you even more angry," Mykytka goaded him on. "Do you know what happened to those harness traces that disappeared last summer? Well, I took them, and cut them up into straps for my dog. So there!"

"Oh, you jailbird!" the three shouted, fairly beside themselves with anger.

"Come, my little one, come with me, and I shall even up my account with you, right now!" and with these words Ivan seized Mykytka firmly by the collar and half-pushed and half-carried him out into the hallway.

* * *

Both women were furious.

"Oh, I hope he gives it to him good and proper!" ejaculated Granny.

"The little loafer! Why, he's making thieves of us. Did you ever see the likes of it? More than likely he did tell Grandfather. Murrain take such a boy! He's done so much harm already. Oh! How I cried for those harness traces, for Ivan took the the last cent to buy them."

A loud racket was heard outside.

"What's that? Is Ivan whacking him so hard? Go take a look, Joanna."

The latter looked out into the hallway.

"And how!" she exclaimed. "Ivan is giving him such a drubbing! But Mykytka is like a stone. He's holding on the quern for dear life, his teeth clenched, eyes shut, and not even wincing. And can you imagine what he is saying?—'Hit in one place, Ivan, so that the bruise will be clearer.'"

Granny became a bit conscience-stricken.

"Tell Ivan to ease up a little, not to hit so hard," she said. "Ah, it's grown quiet. Ivan must have stopped."

Joanna looked out once more into the hallway. She shook her head.

"Mykytka has taken his shirt off and is asking Ivan whether the marks of the beating are clear enough. And now he's telling him to beat him some more, so that the blood will show."

Again a racket in the hallway.

"Tell Ivan to stop immediately," Granny ordered, "for he's liable to beat him to death. The boy has plenty of courage but little strength; and he's only fourteen years old."

Before Joanna could carry out her bidding, however, the door opened and in strode Ivan with Mykytka. The former was flushed from the exertion, while the latter was very pale and shaking like a leaf, his lips trembling, tears streaming down his cheeks.

"Well, how do you like it?" asked Ivan, panting. "That's for my traces that you stole."

"What a weakling you are!" Mykytka derided Ivan through tears. "You can't beat me anymore because you're tired. What a weakling. Bah!"

"Didn't you get enough, you little devil?" exclaimed Joanna. "Why look how you're crying."

"I'm not crying!" denied Mykytka tearfully. "Those tears are coming down by themselves!"

"Well, what are you standing there for?" asked Granny from the oventop. "Why don't you go now?"

"I'm waiting to see whether my marks will ache, for if they don't ache and burn then Ivan will have to beat me some more," explained Mykytka.—"Oh, they burn alright! Yes, they burn fine! Ah, I'm glad. Now I can fly to the magistrate."

Mykytka scampered to the doorway, paused, and said:

"You, Ivan, don't tell anyone that you beat me, for if you do then you'll go to jail."

With that he disappeared.

After he had gone, Ivan spoke:

"I'm not superstitious, but I really think that Mykytka is a—changeling! Lucifer himself must have changed him. What a boy! He has driven everyone to the point of desperation, so much so that father nearly went crazy on account of him. In this state he bought a horse, one with a very bad reputation for biting and kicking. He figured that when Mykytka goes among the horses, as he often does, then this horse will knock some sense into him. And do you know what happened? Well, the horse kicked Father, kicked Mother, kicked me, and kicked even the hired man too, while this little devil crawled in and around the horse, even under his belly, tweaked his tail, and yet the horse didn't pay the slightest attention to him!"

Granny shook her head worriedly.

"I still think that something will come of all this. He will either get run over on his way to the magistrate, or land in jail himself."

The conversation languished.

The three returned to their interrupted tasks: Granny to her snoozing, Joanna to her cooking, and Ivan to his weaving. The rain pattered against the window panes. An air of dispiritedness and gloom once more fell over the household.

* * *

Mykytka was already far beyond the village limits. Blithely he leaped over puddles, his bare feet squashing into the mud, causing jets of muddy water to shoot up. He paid no attention to the burning pain of his back, but cheered himself with the thought that soon Cypeniuk would be in jail. He'll show him!

The whole world seemed leagued against Mykytka: at home they beat him, in the village they beat him, in school they beat him, everywhere they beat him. Never did he hear a kind word, only curses. And so, little Mykytka was happy now, happy because at last he had an opportunity of paying back a bit for all these beatings and abuse.

The End

WILKES-BARRE

	ab	r	h	po	a	e
Katulka, ss	5	2	3	1	3	0
Narbecki, 2b	3	1	0	1	1	0
Kobuta, 3b	5	1	2	0	2	0
Zwarycz, lf	5	2	3	2	2	0
Kuzemka, c	4	1	2	5	0	2
Mykulyn, 1b	3	1	2	4	0	1
Proch, cf	5	3	3	1	0	0
Kuzminsky, rf	5	3	2	1	1	0
Lucas, p	6	2	4	1	2	0
Bolowsky, 2b	3	1	2	0	0	0
Tranzulek, c	3	1	1	7	0	1
Sluzar, 1b	3	2	1	4	0	1
Totals:	50	20	25	27	11	5

ST. CLAIR BR. 31

	ab	r	h	po	a	e
Wylotta, p	4	0	0	3	2	0
S. Kozla, 2b	4	1	0	3	1	2
Kuzio, lf	4	0	0	3	0	0
Kormash, 1b	3	0	0	7	1	0
J. Tomko, cf	4	0	1	2	0	0
Powanda, ss	3	0	0	1	3	2
Resavage, rf	4	1	0	1	1	1
S. Tomko, 3b	4	1	0	2	0	1
Juba, c	4	0	0	5	0	0
Totals:	34	3	1	27	8	6

		R	H	E
W.- Barre:	111 632 411—	20	25	5
St. Clair 31:	110 010 000—	3	1	6

Game played at St. Clair, Pa., on June 23rd, 1940.

Runs batted in: Katulka 2, Kobuta, Zwarycz 2, Kozemka, Lucas 3, Bolowsky. Two-base hits: Katulka, Proch, Lucas. Three-base hits: Kobuta. Home run: Zwarycz. Sacrifices: Katulka, Proch 2, Lucas. Stolen bases: Kobuta, Sluzar, Kozemka 2, Proch 2, Lucas. Left on bases: Wilkes-Barre 7, St. Clair 6. Bases on balls: off Lucas 1, Wylotta 7. Struck out: by Lucas 12, Wylotta 5. Time of game: 2:18. Umpire: Andy Yow.

CENTRALIA

	ab	r	h	po	a	e
Balandovich, cf	4	0	1	2	0	0
Koschoff, ss	4	1	0	2	0	0
N. Lynn, c	5	1	2	11	0	0
Mekosh, 3b, p	3	1	1	0	2	0
Wysoczanski, 1b, rf	4	0	3	6	0	0
Kolishun, rf 3b	4	0	1	2	2	0
S. Lynn, p, 1b	4	0	0	1	0	0
M. Nodich, 2b	4	0	0	0	2	2
C. Nodich, lf	4	0	0	0	0	0
Totals:	36	3	8	24	6	2

WILKES-BARRE

	ab	r	h	po	a	e
J. Katulka, ss	5	2	2	0	1	0
Kozemka, c	4	2	2	16	0	1
Bolowsky, 2b	5	0	0	0	0	0
Proch, cf	3	2	2	2	0	0
Lucas, p	4	2	0	0	2	0
Narbecky, 3b	4	1	2	1	3	0
Sluzar, 1b	4	1	2	5	0	0
Kuzminsky, rf	4	1	1	0	0	0
D. Katulka, lf	4	1	1	3	0	0
Totals:	37	12	12	27	6	1

		R	H	E
Centralia:	201 000 000—	3	8	2
W.-Barre:	100 200 36x—	12	12	1

Game played at Scouton-Lee Park, Wilkes-Barre, Pa., on June 30, 1940.

Runs batted in: Wysoczanski 3, Proch 3, Narbecki 2, D. Katulka, Kozemka 2. Two-base hits: N. Lynn, Wysoczanski. Three-base hits: J. Katulka, Wysoczanski, Proch. Stolen bases: Balandovich, Kozemka, Proch 3, Lucas 2, Sluzar 2, D. Katulka. Double play: Kolishun to Koschoff. Left on bases: Centralia 8, Wilkes-Barre 5. Bases on balls: off S. Lynn 1, Mekosh 2, Lucas 3. Struck out: by S. Lynn 7, Mekosh 4, Lucas 16. Hits: off S. Lynn 7 in 6 innings, Mekosh 5 in 2 innings. Hit by pitcher: by S. Lynn (Kuzminsky). Losing pitcher: Mekosh. Time of game: 2:14. Umpires: Standock, M. Kuzminsky.

First Game

OLYPHANT

	ab	r	h	po	a	e
Roman, 3b	4	3	2	0	2	0
Sofranko, c	5	0	1	12	1	1
M. Terry, lf	5	2	1	1	0	0
Pesota, ss	4	1	2	0	3	0
P. Mahanco, cf	5	1	2	0	0	0
M. Mahanco, 1b	3	1	1	7	0	0
Chomin, 2b	4	0	1	1	1	0
Czelusniak, p	3	1	3	0	1	0
Dobransky, rf	4	2	2	0	0	0
Totals:	37	11	15	21	8	1

ST. CLAIR BR. 9

	ab	r	h	po	a	e
Procak, 2b	4	1	1	2	1	1
J. Bednar, 3b	4	0	1	4	0	2
C. Lessick, ss	4	1	0	2	4	2
J. Naradko, lf	3	0	1	1	0	0
P. Naradko, p.	3	1	2	0	0	0
J. Salak, cf	3	1	1	2	0	0
F. Lessick, c	3	0	1	4	1	0
J. Ponticion, 1b	3	0	1	6	0	0
W. Salak, rf	3	0	0	0	0	0
Totals:	30	4	8	21	6	5

		R	H	E
Olyphant:	220 303 1—	11	15	1
St. Clair 9:	001 002 1—	4	8	5

Game played at St. Clair, Pa., on June 30th, 1940. Seven innings by agreement.

Two-base hits: F. Lessick, Dobransky, Pesota. Three-base hit: M. Mahanco. Home run: J. Salak. Struck out: by Czelusniak 13, Naradko 4. Bases on balls: off Czelusniak 3, Naradko 3. Umpire: Cheplick.

Second Game

ST. CLAIR BR. 9

	ab	r	h	po	a	e
Procak, 2b	3	0	1	1	1	*0
W. Salak, c	3	1	1	3	0	0
C. Lessick, ss	3	1	1	2	2	0
J. Naradko, lf	1	0	1	2	0	0
P. Naradko, 3b	1	1	1	2	0	1
J. Salak, cf	2	1	1	0	0	0
F. Lessick, p	2	0	2	0	0	1
J. Ponticion, 1b	2	1	0	2	0	0
W. Bednar, rf	2	0	0	0	0	0
Totals:	19	5	8	12	3	2

OLYPHANT

	ab	r	h	po	a	e
Roman, 3b	2	1	1	1	2	0
Sofranko, 1b	2	0	1	5	0	0
M. Terry, p	2	0	1	0	0	0
Pesota, ss	2	0	1	0	1	0
P. Mahanco, cf	2	2	1	1	0	0
M. Mahanco, lf	3	2	2	1	0	0
Chomin, 2b	3	2	2	4	3	0
Czelusniak, c	2	0	1	2	1	0
Dobransky, rf	2	0	1	1	0	0
Totals:	20	7	11	15	7	0

		R	H	E
St. Clair 9:	011 12—	5	8	2
Olyphant:	120 4x—	7	11	0

Game played at St. Clair, Pa., on June 30th, 1940. Interrupted by rain after 4½ innings.

Two-base hits: W. Salak, M. Mahanco, C. Lessick. Three-base hits: Chomin, Roman, J. Naradko. Sacrifices: Sofranko, J. Naradko. Struck out: by F. Lessick 2, M. Terry 2. Bases on balls: off F. Lessick 4, M. Terry 5. Umpire: Cheplick.

З ДНЯ

ДАЛЕКІ ОБРАХУНКИ.

Можливо, що кривдить свою доню мама, коли деколи відмовляє їй дорогої балевої суконки, чепурних черевиків, чи коштовного намиста. Можливо, що доня оправдано плаче й тихцем нарікає на маму, мовляв, вона з нею зле поступає. Поглянувши на інші дівчата, прибрані і причепурені, хіба дивними будуть нарікання і жаль молодої дівчини? Це зрозуміла річ.

Та коли прийде належний час, дівчина захоче вийти заміж, а мама покаже їй гарне придане, зложене якраз із тих грошей, що мали піти на чепурні суконки, то доня (коли розумна), обійме маму з радости, простить їй все і з черги говоритиме яку то добру маму вона має!

У той спосіб хвилеві прикрощі, на дальшу мету, обертаються в радість, хвилеві невдачі в успіхи. Та може статись і навпаки: хвилева радість, у дальшім бігу, може обернутись на плач, хвилевий успіх, на нещастя. Добре роблять ті люди, що в осуді даних подій беруть під увагу час і розглядають події до самого кінця, так немов би розвивали з клубка фільму. Бо хто його зна, що там у фільмі, на кінци може бути?

ПІМСТА НА АНҐЛІЇ.

В „Тапикс оф ди Таймс", Н. Й. Таймс, 9. липня ц. р., говориться про те, як то комуністична зараза вандрувала до Америки через Анґлію і тепер та сама зараза мститься на Анґлії в той спосіб, що накликує американців до цілковитої ізоляції, на шкоду Анґлії. Говориться там, що американська молодь, зокрема Конґрес Американської Молоді, який вперто висказується проти втручування Америки в европейські справи і проти помочи Анґлії в її війні з німцями, попав під комуністичний вплив якраз завдяки анґлійцям.

В Америці створилась була ґрупа студентів, які на взір ґрупи оксфордських студентів, приняли резолюцію не боротись за батьківщину, колиб прийшло до війни. Ця американська ґрупа навіть дістала назву „оксфордської". Через ту ґрупу почав у ряди американського студентства просякати комунізм, інтернаціоналізм і матеріялістичний світогляд.

ІНШІ АНҐЛІЙСЬКІ ВЧЕНІ.

Далі говориться там, що анґлійські студенти й інтелектуальний світ, захоплювалися радикальними ідеями черпаними з анґлійських книжок. Радикальні анґлійські ідеольоґи, як Дж. Ковл, Гарольд Ласкі Джан Стречей, Дж. Гобзон, були дуже популярні серед американського інтелектуального світу. Під їх впливом Америка витворювала своїх власних радикально - комуністичних ідеольоґів.

Щобільше, говориться там, навіть російська комуністична література, а навіть російські літературні твори, які своєю моральною отрутою підкопували старі цінности й промощували в той спосіб шлях для большевизму, приходили до Америки через Анґлію. „Достоєвський і Чехов наїхали Америку через Анґлію", кажеться там.

ГОРДОЩІ АНҐЛІЇ.

Анґлія була тоді горда на те, що її інтелектуальні сили так духово підбивають Америку. Вона набирала про себе ще більшого переконання, що є колискою поступу і цивілізації. Та на далеку мету ті впливи, як це виказує „Топикс оф ди Таймс", вилазять Анґлії боком. Якраз завдяки тим впливам, тепер, у найбільш критичний момент у цілій історії Анґлії, ті американські радикальні, пацифістичні течії, створені анґлійськими вчениками, є найзавзятішими противниками помочі Анґлії. Це вони ухвалюють всюди резолюції, щоб Америка не зброїлась, а понадусе, щоб не втручалась в европейські справи. Вони, ча спілку з комуністами, кинули клич, що — „Єнкі не наступають". Тим американцям, що хотілиб найбільшої помочі для Анґлії, приходиться зводити з цею ґрупою, створеною анґлійцями, завзяту боротьбу.

СПІЗНЕНІ ЖАЛІ.

Згаданий Дж. Ковл в одній зо своїх книжок висказує сумнів у свою власну довголітню роботу та в роботу своїх інтернаціонально-соціялістичних однодумців, коли йде про справу релігії. Він каже, що впродовж довгих років „поступові", себто комуністичні ідеольоги старались викоріните з народу релігію. І до чого довели? — Довели до того, що на місці божої релігії, народи почали приймати в себе релігію націоналістичну. А вже було краще залишити релігію Божу, каже він.

В подібний спосіб може думають нині і ті моральні мікроби, що своїм соціялізмом, інтернаціоналізмом і матеріялізмом підточували Францію, свою вірну заступницю. Завдяки їм вона впала, а мікроби знайшлись у кітлі з кипятком.

UKRAINIAN WEEKLY

THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION BASEBALL LEAGUE

BOXSCORES

ROSSFORD

	ab	r	h	e
J. Ratycz	3	1	0	1
T. Bobak	2	0	0	0
P. Denko	3	0	2	0
M. Andryc	2	0	0	1
N. Bohaczenko	2	1	0	0
M. Kushner	2	0	0	0
D. Kornowa	2	0	0	0
J. L. Bobak	3	0	1	0
P. Bobak	2	0	0	1
J. Bobak	2	0	0	0
Totals:	23	2	3	3

CLEVELAND

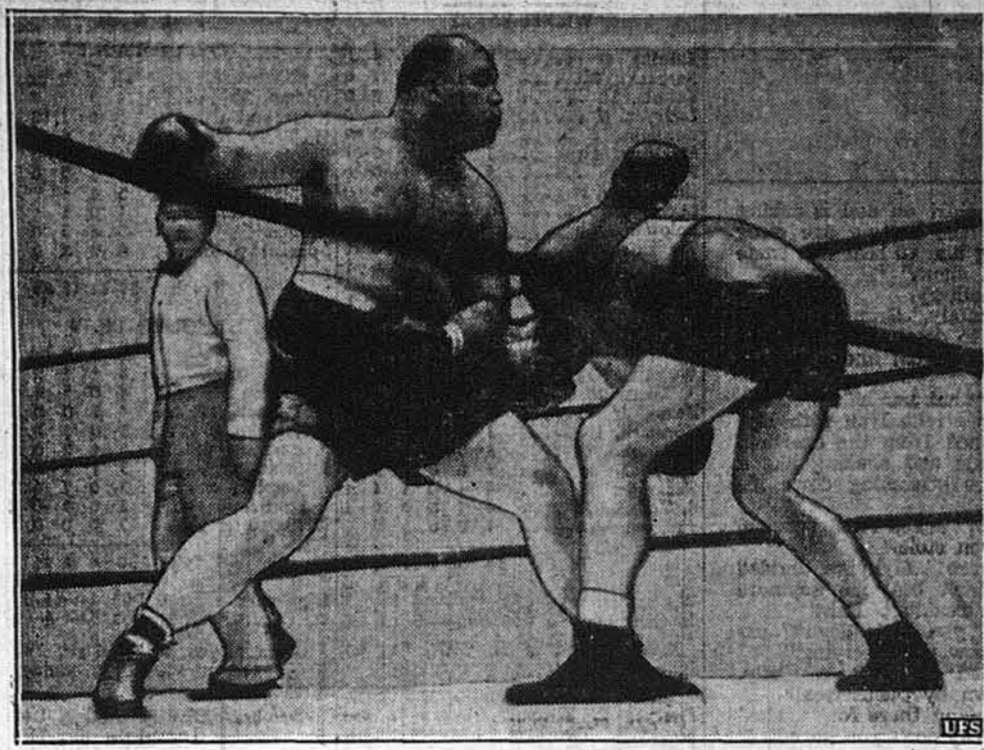
	ab	r	h	e
M. Spodar	4	0	1	0
N. Bobeczko	3	1	1	1
W. Danilovich	3	1	0	0
G. Horosko	3	2	2	0
S. Bobeczko	3	0	0	0
J. Toth	2	0	0	0
P. Spodar	3	0	1	0
J. Hodowancki	2	0	1	0
S. Burko	3	1	1	0
T. Bilyk	1	0	0	0
S. Marmash	1	1	1	0
Totals:	28	6	8	1

		R	H	E
Rossford:	000 011 0—	2	3	3
Cleveland:	311 001 x—	6	8	1

Game played at Cleveland, Ohio, on June 30, 1940, N. Bobak, umpire.

АНҐЛІЙСЬКА КОРОЛЕВА ВІДВІДУЄ ВІЙСЬКОВИЙ ШПИТАЛЬ.

ЯК ВІЙНА — ТО ВІЙНА.
Кулачний бій між Тонім Ґалентом і Максом Бером у Джерзі Сіті. Бер (схилений) виграв.

ВІЙНА Й АМЕРИКАНСЬКЕ ЗОЛОТО

Минулого тижня оголосив секретар скарбу у Вашинґтоні звіт із стану золота, що тепер є в посіданні Злучених Держав. У звіті сказано, що припаси золота вартують 20,000,000,000, словами двацять білїонів (міліярдів) долярів. У перших днях місяця лютня ці припаси були варт 18 біліонів, а в половині місяця травня вони зросли до вартости 19 білїонів. Отже багацтво золота в Америці росте. Зріст треба завдячувати обставині, що европейські держави, передбачуючи завоювання Гітлером, перевозять золото в безпечне місце, тобто в Америку. Тому не все золото йде на власність державного скарбу. Золото, що є власностю чужих держав, звичайно „кульчикуєть-ся", тобто назначується, до кого воно належить і держиться окремо, щоб кожної хвилини можна його звернути правному власникові. Вартість кульчикованого золота виносила з кінцем місяця квітня 1,232,300,000 дол., а з кінцем червня воно зросло до вартости 1,725,000,000, отже на близько пів біліона більше. В попередніх згаданих місяцях привезено в Америку золото з Норвеґії й Голяндії, а в останньому місяці з Франції. Свіжого французького золота прибуло на 241,500,000 дол. Міністерство скарбу обраховує, що під теперішню пору є в Злучених Державах французького золота вартости 2,000,000,000 дол.

Перевіз золота відбувається, як це зрештою самозрозуміле, у великій тайні. Та посідання золота буває, звичайно, „притокою до політично-дипльоматичних непорозумінь, а подекуди й воен. Таксамо й тепер посідання золота Америкою вже віщує непорозуміння за золото держав, що попали під націстичний режім, отже за золото Австрії, Чехословаччини, Польщі й інших держав. Часто мало хто знає, що діється із золотом щезаючих держав, як уже тепер великою загадкою є, де поділося золото банку Амстердам коли приходила німецька армія. Воно щезло загадочним способом і буде предметом ріжних здогадів, поки хтось з авторитетного джерела не зрадить тайни.

ПОСОЛ УКРАЇНЕЦЬ В ОБОРОНІ ФАРМЕРІВ У ЗАХІНІЙ КАНАДІ

Ґазета „Новий Шлях", що виходить у Саскатуні, Саск. у Канаді, поміщує в українськім перекладі дві промови посла Глинки. Одну, виголошену 4. червня, другу 21. червня б. р.

В останніх доміліяльних виборах виборці Веґревільської округи в Алберті вибрали своїм послом до доміліяльного парляменту молодого українця Антона Ґ. Глинку. Політичні противники цього українця-кандидата аґітували проти нього серед виборців, — мовляв — той кандидат без „виробленого імени", без політичного досвіду, надто молодий і т. п. , а вкінці що посол-анґлієць краще обстоював би інтереси округи, як Глинка. Всеж виборці Веґревільщини вибрали п. Глинку послом і канадійські українці дістали принайменше одного посла-українця до доміліяльного парляменту.

Всі закиди своїх противників підчас виборчої кампанії посол Глинка одним помахом збив вже на першій сесії парляменту. Оце в місяці червні він виголосив дві промови в парляменті, в яких відважно вставився за інтересами всього західно-канадійського фармерства та виявив глибоке знання економічних обставин тієї, як він назвав фармерів, „дійсної підвалини нації". Виборці Веґренівщини можуть бути горді зо свойого посла.

ВИДВИГАЮТЬ КАНДИДАТУРУ ДЖОЗЕФА КЕНЕДІ НА ПРЕЗИДЕНТА

НЮ ЙОРК. — Ґазети, видавані Герстом, розпочали кампанію за кандидатуру Джозефа П. Кенеді на президента Злучених Держав. Кенеді є тепер американським амбасадором в Анґлії. Його високо цінить президент Рузвелт. Відзначився тим, що мав відвагу відтверто сказати, що Злучені Держави рішучо не повинні мішатися до европейської війни. Герст видвигнув кандидатуру Джозефа Кенеді перед Демократичною Конвенцією, яка збирається в Шікаґо наступного тижня і там між ін. буде вирішуватися кандидатура на президента збоку Демократичної Партії.

ФЕДЕРАЛЬНЕ СЛІДЧЕ БЮРО ПІДГЛЯДАЄ СЕНАТОРА

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Джіралд П. Най, републиканець з Нюрт Дакоти, подав до прилюдного відома свій жаль, що Федеральне Бюро Інвестиґацій підглядає його начебто за те, що він має пронацістичні переконання. Най потвердив, що бюро зладило вже окремий зшиток для рекордування його діяльности. Про це він довідався від Едґара Ґувера, голови Федерального Слідчого Бюра у Вашинґтоні. Най не оголосив, що йому закидують, але загрозив, що він прилюдно оголосить всякі подробиці, коли дальше будуть його слідити.

ЗБОРИ, ВІЧА, МАНІФЕСТАЦІЇ ТОЩО

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Укр. Амер. Дем. Клюб з Перт Амбою заявляє, що гром. Григорій Демкович є членом так, як був, і має всі членські права. Всі непорозуміння, які були, є неправдиві.

Іван Фединишин, предс.;
Іван Ґелета, касієр;
Стефан Космина, фін. секр.
Іван Когут, рек. секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270., відбудуться в понеділок, 15. липня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Просимо вас конечно прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. — А. Бусько, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4., відбуде місячний мітинґ у вівторок, 16. липня, в годині 8. вечером. під ч. 264 Варен ул. Проситься членів прийти і вирівняти свій дбвг. — Уряд 4. від.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Піврічні збори Тов. Українського Клюбу Поступового, від. 70., відбудуться в вівторок, 16. липня, в годині 7. ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Кожний член обовязаний прибути на збори, вирівняти свої вкладки, почути справоздання урядників за пів року як також взяти тікети на пікнік, взяти обовязок до праці на пікніку, що його робимо в злуці з Бр. св. Івана Хрестителя. Член, котрий не прибуде на піврічні збори, буде укараний після ухвали присутних на тих зборах членів. — Григорій Когут, предс.; Михаїл Самоїл, кас.; Антін Онисик, секр. Адреса секретаря: Anthony Onysyk, 117 Lake St., Jersey City, N. J. Phone: Journal Sq. 2-4298.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Піврічні збори Бр. св. Йосафата, від. 217., відбудуться в вівторок, 16. липня, в годині 7:30 вечером, в гали парохіяльній, 303 Гудсон ул. Обовязком всіх членів є прийти хоч раз на пів року та вислухати справоздань уряду і контр. комісії. Довгуючим членам пригадується по раз останній, що декотрі члени, на жаль, є байдужні з плаченням вкладок, хотяй їм пригадується. Ви не робите нікому ласки і так далі не годен поступати. Тож старайтеся і платіть що місяця, бо контр. комісія вичитає всіх пойменно довгуючих і зістануть суспендовані. Також буде обговорена справа Пікніку. Присутність всіх на зборах конечна. — М. Рудий, предс.; П. Паснак, кас.; А. Іванів, секр.

ТАРЗАН Ч. 51. — Важний ключик.

Розлючений за те, що Маріка полюбила Тарзана, князь Міґель вхопив дівчину дико.

„Тиж заручена зо мною" — він захарчів. „А як я не зможу тебе назвати моєю, то ніхто інший не посміє".

Він тоді ухопив її і кинув з корабля в воду.

„Страшні речі!" — крикнув МекҐреґор. „Таж вона має ключик від вязничної каюти. Пані Джейн десь доходить уже".